

Moi Drodzy!

Rozpoczynamy omawianie polskich legend. Niektóre z nich już znacie, a niektóre będziecie mieli okazję poznać dopiero teraz. Przed nami tym razem wyprawa do świata legend, czyli tam, gdzie zmyślenie łączy się z historią...

Miłych wrażeń!

Temat nr 1. Legendarne początki państwa polskiego -na podstawie tekstu Mariana Orlonia „O Lechu i białym orle”.

Zad. 1 Przeczytaj uważnie tekst źródłowy.

M. Orloń: „O Lechu i białym orle”

Po rozstaniu z braćmi, Czechem i Rusem, Lech długo wędrował ze swoją drużyną wojów w poszukiwaniu miejsca na założenie siedziby.

Puszcza, w której zatrzymali się na wypoczynek, była bogata, ale Lech nie był pewien, czy tu powinien osiąść na stałe.

Usiadł na ziemi w pobliżu dębu i zamyślił się : **„Ale ziemi, na której mają się rodzić nasze dzieci i wnuki, nie wybiera się pochopnie. To musi być ziemia na zawsze”.**

Drużyna Lecha zajęła się pojeniem koni i szykowaniem wieczerzy, a on siedział i wciąż dumiał, czy to jest dobre miejsce dla jego ludu.

Puszcza zapowiadała obfitość zwierzyny, w wodach roiło się od ryb, ziemia wydawała się żyzna, ale Lech wciąż się wahał.

Nagle nad jego głową zakołował ogromny biały ptak. Potem przysiadł na gnieździe, które znajdowało się na wielkim dębie i zaczął karmić pisklęta.

Lech uznał to wydarzenie za znak od pogańskiego bóstwa i szybko podjął decyzję. Zwołał swoich wojów i rzekł:

- „*Tu zostaniemy. Tu będzie nasze gniazdo. A ten biały ptak (...) naszym znakiem*”.

Ucieszyli się jego towarzysze wędrówki, bo skończyła się nareszcie ich tułaczka i poparli jego postanowienie.

Lech oznajmił, iż zbudują wspólnymi siłami gród, który będzie się nazywał Gniezno. Orzeł zaś stanie się ich godłem.

Zad. 2 Uzupełnij tabelkę, wymieniając elementy świata przedstawionego w tej legendzie.

Czas	Dawno temu, w zamierzchłych czasach...
Miejsce	Niezmierzona puszcza, po której wędrowali bracia wraz z wojami i swoimi rodzinami
Bohaterowie	Trzej bracia: Lech, Czech i Rus, wojowie, ich rodziny
Wydarzenia	Bracia wędrują poświecie w poszukiwaniu miejsc, w których mogliby założyć swoje grody.

Zad. 3 Układamy ramowy plan wydarzeń z tej legendy.

- * Wędrówka Lecha w celu znalezienia miejsca na założenie własnej siedziby.
- * Postój w puszczy i zamyślenie się Lecha
- * Pojawienie się ogromnego, białego ptaka.
- * Postanowienie Lecha o założeniu grodu w miejscu znalezienia gniazda białego ptaka na wielkim dębie.

Zad. 4 Określ rodzaj narracji i typ narratora w poznanej legendzie.

NARRATOR -

Narracja -

PODANIE to opowieść o ważnym wydarzeniu z przeszłości, przekazywana ustnie (czyli podawana) z pokolenia na pokolenie; jest pierwotną postacią legendy. Zawiera wiele faktów historycznych, które współistnieją z fikcyjnymi, wymyślonymi przez autora.

Praca domowa

Przekształć równoważniki zdań z planu wydarzeń (zad. 3) na zdania.

-
-
-
-

Temat nr 2. Jak Piast został księciem? – na podstawie legendy Cecylii Niewiadomskiej.

Zad. 1 Przypomnij znane legendy mówiące o pradziejach Polski, np.

- o Popielu, którego zjadły myszy w wieży w Kruszwicy,
- o Wandzie, co nie chciała wyjść za mąż za Niemca,
- o bohaterskim królu Krakę, założycielu miasta Krakowa,
-
-

Zad. 2 Przeczytaj informacje w tekście CZY WIESZ, ŻE... (podręcznik, str. 186)

Zad. 3 Na podstawie w/w tekstu wymień słynnych kronikarzy dziejów Polski:

a).

b).

c).

Zad. 4 Przeczytaj ze zrozumieniem legendę o Piaście - (podręcznik, str. 181 – 184).

LEGENDA –to utrwalona w tradycji fantastyczna opowieść o postaciach, wydarzeniach i miejscach historycznych lub o życiu świętych. Obok prawdy historycznej zawiera elementy niezwykle i cudowne.

Zad. 5 Wymień pradawne zwyczaje ludowe, o których mowa w legendzie.

a).

b).

c).

d).

e).

Zad. 6 Ułóż ramowy plan wydarzeń na podstawie poznanej legendy. Konsekwentnie posługuj się tylko równoważnikami zdań albo tylko zdaniami. Plan zapisz w zeszycie.

Plan wydarzeń

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.

Praca domowa

Wykonaj pisemnie w zeszycie przedmiotowym ćw. 3 ze str. 185 (podręcznik).

.....

Temat nr 3. Legendarne początki Warszawy – na podstawie utworu Ewy Szelburg- Zarębiny.

Zad. 1 Zapoznaj się z treścią podania/ legendy o Warszawie (podręcznik, str. 191 – 192).

Zad. 2 W czterech zdaniach napisz, jak powstała wieś Warsza, później Warszawą zwana.

-
-
-
-

Zad. 3 Wymień, co jest realistyczne (prawdopodobne), a co fantastyczne (nieprawdopodobne) w tym utworze.

Wydarzenia realistyczne	Wydarzenia fantastyczne

Zad. 4 Z tekstu E. Szelburg- Zarębiny, zaznaczonego pogrubionym drukiem na str. 191 podręcznika (od słów: „Legenda ta snuje się....) wypisz przykłady następujących środków stylistycznych:

a). epitetów -

.....

b). uosobienia -

.....

c). metafory -

.....

Zad. 5 Wzbogać swoją wiedzę o legendach, poznając utwory wymienione w tabelce na str. 193 podręcznika do języka polskiego **WARTO PRZECZYTAĆ**.

Praca domowa

Ułóż legendę o pochodzeniu nazwy naszego miasta lub o założeniu naszego miasta. Pisząc tekst, posługuj się narracją trzecioosobową.

Na napisanie pracy masz czas do 28.05.2020 r.

Możecie pisać na komputerze, ale praca musi być SAMODZIELNA. Dacie radę, jesteście zdolni.

Wypracowanie proszę przysłać do 29.05.2020 (piątek) na mój adres:

kfajfer@sp28.lublin.eu